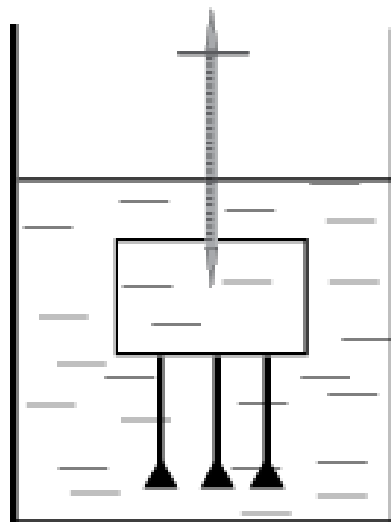

Завдання експериментального туру
III-го етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з фізики
9-й клас. Львів, 18 лютого 2018р.

Експериментально визначте масу шматочка фольги.

Обладнання:

- міліметровий папір;
- пінопласт;
- тонкі дерев'яні стрижні;
- лінійка;
- фольга;
- посудина з водою;
- цвяхи, шурупи;
- олівець.

Розв'язок

Вимірюємо діаметр d циліндричної частини тонкого дерев'яного стрижня (поклавши кілька стрижнів щільно в ряд, лінійкою або за допомогою міліметрового паперу знаходимо їх загальну ширину і ділимо на кількість стрижнів). На один стрижень наносимо олівцем через 1 мм поділки. Встромляємо в пінопласт цвяхи, поки він не зануриться в воду майже повністю. Зверху встромляємо стрижень з поділками, щоб пінопласт знаходився нижче рівня води, а стрижень виступав із води не менше, ніж на $3/4$ довжини. Потім на верхній кінець стрижня прикріплюємо шматочок фольги і знаходимо зміну Δh глибини занурення стрижня.

Зміна об'єму зануреної частини $\Delta V = \frac{\pi \Delta h d^2}{4}$, звідки маса фольги

$$m = \rho \Delta V = \frac{\rho \pi \Delta h d^2}{4}, \text{ де } \rho - \text{ густина води.}$$

Результат прямого зважування шматочка фольги на точній вазі – 0,040 г.